

ar gyfer pobl
gydag afiechyd
meddwl difrifol

hafal

for people
with severe
mental illness

Mesur Iechyd Meddwl Drafft: Barn Hafal

The Draft Mental Health Bill: Hafal's View

"Nid dyma mae teuluoedd ei eisiau. Rydym yn gwybod fod angen fframwaith gyfreithiol, ond mae'n rhaid iddo fod yn gytbwys ac yn deg. Does gan y wladwriaeth ddim hawl i orfodi pobl i gael triniaeth os nad yw hefyd yn barod i roi hawliau cyfreithiol iddynt i ddevis triniaethau y gallant eu ceisio'n wirfoddol". - Peter Davey, Cadeirydd Hafal

"This is not what families want. We know there is a need for a legal framework but it has to be balanced fairly. The state has no right to compel people to undergo treatment if it is not also prepared to give them legal rights to a choice of treatments which they can seek voluntarily". - Peter Davey, Chair of Hafal

Mae Hafal yn gweithio gyda'r bobl hynny yng Nghymru sy'n cael eu heffeithio fwyaf gan ddeddfwriaeth iechyd meddwl, sef pobl gyda sgitsoffrenia, iselder gorffwyll, ac afiechydon tebyg sydd fel arfer yn dangos symptomau gorffwylledd, ac sy'n aml yn gofyn am driniaeth mewn ysbyty. Mae Hafal hefyd yn gweithio'n agos gyda gofalwyr a theuluoedd, ac mae gan nifer ohonynt hwythau brofiad helaeth o realiti ymarferol Mesur Iechyd Meddwl 1983.

Hafal works with those people in Wales who are most affected by mental health legislation, that is people with schizophrenia, manic depression, and similar illnesses which usually have symptoms of psychosis and often require treatment in hospital. Hafal also works closely with carers and family members, many of whom also have extensive experience of the practical realities of the Mental Health Act 1983.

Mae Hafal yn cael ei reoli gan ei Aelodau (pobl sy'n dioddef afiechyd meddwl difrifol a'u gofalwyr) a nhw sy'n pennu polisi Hafal. Mae Hafal yn darparu gwasanaeth ar gyfer 500 o bobl bob dydd ym mhob rhan o Gymru.

Hafal is managed by its Members (people who experience severe mental illness and their carers) and they determine Hafal's policy. Hafal provides services to 500 people every day in all parts of Wales.

Mae'n Aelodau a'n cwsmeriaid eraill eisiau fframwaith cyfreithiol sy'n ymarferol ac sy'n hyrwyddo diogelwch ac adferiad. Yn anffodus, profiad nodweddiadol teuluoedd yw:

Our Members and other clients want a legal framework which is practical and promotes both safety and recovery. Unfortunately the typical experience of families is:

- (i) Diffyg cefnogaeth yng nghyfnod cynnar yr afiechyd
- (ii) Dirywiad mewn iechyd o ganlyniad
- (iii) Ymyriad brys gan ddefnyddio gorfodaeth mewn cyfnod hwyr.

- (i) Lack of support in the early stages of illness
- (ii) Consequent deterioration of health
- (iii) Crisis intervention using compulsion at a late stage

Fe amlygir y profiad hwn gan rai ystadegau moel: -

- Mae 35% o bobl sy'n cael eu trin yn orfodol o dan Ddeddf 1983 wedi methu â chael triniaeth yn flaenorol pan ofynwyd amdano'n wirfoddol.
- Gorfodaeth yw profiad cyntaf 50% o bobl gyda gorffwylledd o ofal arbenigol.
- Mae 10% o bobl gyda sgitsoffrenia yn cyflawni hunanladdiad.

This experience is underlined by some stark statistics: -

- 35% of people who are treated compulsorily under the 1983 Act have previously been refused treatment which they sought voluntarily.
- 50% of people with psychosis find compulsion their first experience of specialist care.
- 10% of people with schizophrenia take their own lives.

Mae Hafal yn cymeradwyo llywodraeth y DU am fynd i'r afael â'r dasg anodd o ddiwygio'r gyfraith, ond yn awgrymu'n barchus nad yw'r Mesur drafft yn ateb prif bryderon y teuluoedd.

Hafal commends the UK government for addressing the difficult task of legal reform but respectfully suggests that the draft Bill does not answer the main concerns of families.

Dyma gred Hafal: -

- Mae Iechyd Meddwl yn fater sydd wedi'i ddatganoli, ac mae'n rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol a Llywodraeth Cynulliad Cymru gymryd rhan weithredol wrth ddrafftio deddfwriaeth ar y cyd â'u cymheiriaid yn Lloegr, a sicrhau bod deddfwriaeth sy'n cael ei basio yn San Steffan yn cyd-fynd â pholisïau'r Cynulliad ar Iechyd Meddwl.
- Nid yw'r Mesur drafft yn cyd-fynd â pholisïau'r Cynulliad ar iechyd meddwl. Mae'r Mesur yn anghytwys oherwydd ei fod yn gosod pwyslais ar orfodaeth tra bo Fframwaith Gwasanaeth Cenedlaethol a Strategaeth y Cynulliad, y mae Hafal yn ei gefnogi, yn addo rhoi hawliau.
- Dylai'r Cynulliad, yr Adran Iechyd a'r Swyddfa Gartref feddwl eto, a drafftio deddfwriaeth sy'n creu fframwaith sensitif – yn amddiffyn hawliau cyfreithiol ac yn lleihau'r defnydd o orfodaeth, trwy sicrhau mynediad gwirfoddol cynnar i ddewis o ofal a thriniaeth.
- Yn benodol, dylai Deddf Iechyd Meddwl newydd:
 - ◆ Eithrio'r materion sy'n codi o anhwylder personoliaeth, y dylid delio â hwy mewn man arall er mwyn osgoi dryswch.
 - ◆ Cyfyngu diffiniad triniaethau i ymyriadau therapiwtig.
 - ◆ Tynhau'r meini prawf ar gyfer defnyddio gorfodaeth.
 - ◆ Eithrio'r opsiwn o driniaeth orfodol yn y gymuned oni bai fod hyn wedi'i ddiffinio'n fanylach ac wedi'i gydbwysio â hawliau i driniaeth wirfoddol. Y meincnod ar gyfer hyn yw y dylai Mesur newydd gael yr effaith gyffredinol o ostwng y defnydd o orfodaeth.
 - ◆ Cyflwyno hawl i asesiad a dewis o driniaethau.
 - ◆ Cyflwyno "cyfarwyddebau pellach" yn caniatáu pobl i ddewis y triniaethau yr hoffent eu derbyn pan fyddant yn ddifrifol wael.
 - ◆ Cynyddu hawliau gofalwyr.

Hafal believes: -

- Mental health is a devolved matter and the National Assembly and Welsh Assembly Government need to take a proactive role in the drafting of legislation in liaison with their counterparts in England, ensuring that legislation passed in Westminster is suited to the Assembly's policies on mental health.
- The draft Bill does not suit the Assembly's policies on mental health. The Bill is imbalanced because it places emphasis on compulsion whereas the Assembly's Strategy and National Service Framework, which Hafal supports, promise empowerment.
- The Assembly, Department of Health, and Home Office should think again and draft legislation which creates a sensitive framework – protecting legal rights and reducing the use of compulsion by ensuring early voluntary access to a choice of care and treatment.
- Specifically, a new Mental Health Act should
 - ◆ Exclude the issues arising from personality disorder which should be addressed elsewhere to avoid confusion.
 - ◆ Confine the definition of treatment to therapeutic interventions.
 - ◆ Tighten the criteria for the use of compulsion.
 - ◆ Exclude the option of compulsory treatment in the community unless this is both more closely defined and balanced by rights to voluntary treatment. The benchmark for this is that the overall effect of a new Act should be to reduce the use of compulsion.
 - ◆ Introduce a right to assessment and a choice of treatments.
 - ◆ Introduce "advance directives" allowing people to choose treatments to be provided when they become severely ill.
 - ◆ Enhance the rights of carers.

- Mae Hafal yn croesawu'r Tribiwnlys Iechyd Meddwl arfaethedig.
- Mae Hafal yn croesawu'r dyletswydd ar y Gweinidog i ddarparu adfocad ar gyfer pobl sy'n destun gorfodaeth: credwn y dylai pawb sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd meddwl gael defnyddio gwasanaeth adfocad arbenigol annibynnol o'u dewis hwy.
- Mae Hafal yn aelod o Gynghrair Iechyd Meddwl (y DU) trwy NSF Rethink, ac yn cefnogi ei safbwynt ar y Mesur.
- Mae Hafal yn aelod o Gynghrair Cymru ar gyfer Iechyd Meddwl, sy'n cydweithio â'r Cynulliad i hyrwyddo iechyd meddwl yng Nghymru.

Am wybodaeth bellach, cysylltwch â:

Bill Walden-Jones
Cyfarwyddwr
Hafal
Ystafell C2, Ty William Knox
Ffordd Britannic, Llandarsi
CASTELL-NEDD
SA10 6EL

Ffôn: 01792 816600
Ffacs: 01792 813506
E-bost: hafal@hafal.org

Hafal yw enw gweithredol y National
Schizophrenia Fellowship yng Nghymru
Rhif Elusen 271028

- Hafal welcomes the proposed Mental Health Tribunal.
- Hafal welcomes the duty on the Minister to provide advocates for people subject to compulsion: we believe everyone using mental health services should have access to an independent specialist advocate of their choice.
- Hafal is a member through NSF Rethink of the (UK) Mental Health Alliance and supports its position on the Bill.
- Hafal is a member of the Wales Alliance for Mental Health which works with the Assembly to promote mental health in Wales.

For further information please contact:

Bill Walden-Jones
Director
Hafal
Suite C2, William Knox House
Britannic Way, Llandarcy
NEATH
SA10 6EL

Tel: 01792 816600
Fax: 01792 813506
E-mail: hafal@hafal.org

Hafal is the operating name of the National
Schizophrenia Fellowship in Wales
Charity Number 271028